

Themarapportage jeugdhulp met verblijf

Jeugdhulp met verblijf is binnen jeugdhulp de zwaarste en daarmee ook duurste vorm van zorg. In 2018 kostte jeugdhulp met verblijf in de regio Rijk van Nijmegen ongeveer 23 miljoen euro. We hebben de ontwikkelingen binnen jeugdhulp met verblijf geëvalueerd. Dit heeft geresulteerd in een themarapportage en infographic. Via deze weg informeren we jullie aan de hand van de infographic over de resultaten.

Het Regionaal Ondersteuningsbureau (ROB) is verantwoordelijk voor de inkoop van jeugdhulp met verblijf namens de gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen.

Jeugdhulp met verblijf is één van de zwaarste vormen van jeugdhulp. De ambitie is om deze vorm van jeugdhulp alleen in te zetten als er geen andere vorm van zorg meer mogelijk is. Het voorkomen van verblijf en daarmee uithuisplaatsingen staat centraal. Het voorkomen van een uithuisplaatsing is complex. Er spelen namelijk veel factoren mee en deze zijn niet altijd beïnvloedbaar. Bovendien is een uithuisplaatsing in sommige gevallen juist de goede keuze voor een jeugdige en zijn/haar gezin. Jeugdhulp met verblijf kent veel differentiatie: van lichte- tot zware vormen van verblijf, tot preventieve producten, zoals ambulante (intensieve) behandeling. In onderstaande tekst worden de verschillende onderdelen van de infographic verklaard.

1. Vormen van jeugdhulp met verblijf

Onder het kopje '**categorieën**' in het midden van infographic staan de verschillende vormen van jeugdhulp met verblijf van boven naar beneden van zwaar naar licht geordend;

- In jz-plus (jeugdzorg-plus), beschermde wonen j-ggz/verslaving en 3-leefmilieus worden jeugdigen in een beschermde leefomgeving geplaatst. De jeugdigen wonen op een terreinvoorziening waar ze ook dagbesteding en behandeling ontvangen. Binnen de jeugdzorg-plus worden beheersmaatregelen (bv. deuren op slot) ingezet, omdat de jeugdigen een gevaar vormen voor zichzelf of hun omgeving.
- In de behandelgroepen en in verblijf richting zelfstandigheid is het verblijf tijdelijk. De focus ligt op 'vertrekken'. Er wordt intensief gewerkt aan terugkeer naar huis of uitstroom naar een zelfstandige kamer.
- Bij de categorieën pleegzorg en gezinshuis wonen jeugdigen in een gezinsvervangende omgeving. Soms verblijven jeugdigen hier tijdelijk (bijvoorbeeld in de weekenden) ter ontlasting van ouders of opvoeders. Hier verblijven ook jeugdigen van wie de ouders geen gezag meer hebben. Deze jeugdigen verblijven hier in ieder geval tot hun 18^e en in sommige gevallen zelfs tot hun 21^e.
- De onderste twee categorieën kennen een preventief aspect. Deze ambulante (intensieve) trajecten worden ingezet om verblijf te voorkomen en/of te verkorten.

2. Verwijzers

Er zijn verschillende verwijzers die, volgens de jeugdwet, jeugdhulp mogen inzetten. In de infographic (linkerkant) staat welk aandeel de verschillende verwijzers hebben in de verwijzingen naar jeugdhulp met verblijf. Veruit de meeste verwijzingen naar jeugdhulp met verblijf komen van de gemeentelijke toegangspoorten (de sociale wijk- en regieteams) en de Gecertificeerde Instellingen (de jeugdbescherming die ondertoezichtstellingen (OTS) en voogdijmaatregelen, opgelegd door de kinderrechter, uitvoert). Het aandeel van huisartsen en jeugdartsen in de verwijzingen is alleen substantieel voor ambulante behandeling.

3. Aantal jeugdigen in zorg en omvang in euro's (€)

In de kolom '**Omvang in € en personen**' (rechtsboven) staat hoeveel jeugdigen er in de

Themarapportage Jeugdhulp met Verblijf

verschillende vormen van verblijf verblijven en wat de jaarlijkse kosten hiervan zijn. Het regionale uitgangspunt is: als we succesvol verblijf weten te voorkomen, gaan we een stijging in de ambulante trajecten zien. Ook denken we dat we, door tijdig problematiek binnen gezinnen aan te pakken (1) jeugdigen niet of minder lang in de zwaardere vormen van verblijf terugzien, en (2) jeugdigen, die toch uit huis worden geplaatst, in eerste instantie terug zien in de pleegzorg of gezinshuizen. We verwachten in de toekomst een verschuiving van het aantal jeugdigen in zware vormen van verblijf naar lichte vormen van verblijf te zien, gecombineerd met een stijging van ambulante trajecten. In de infographic zie je positieve trends ontstaan. Het aantal jeugdigen in de zwaardere vormen van verblijf daalt, met name binnen de jeugdzorg-plus en de behandelgroepen. We zien deze jeugdigen niet een-op-een terugkomen in de lichtere vormen van verblijf. Er kan dus voorzichtig geconcludeerd worden dat de inzet van ambulante (intensieve) trajecten daadwerkelijk werkt en verblijf wordt verkort en/of voorkomen. Een disclaimer is wel op zijn plaats: we kunnen niet aantonen dat er sprake is van een causaal verband.

4. Regioverdeling

Rechtsonder in de infographic staat '**regioverdeling**'. De blauwe cijfers laten zien hoeveel jeugdigen uit de verschillende gemeenten gebruik maken van jeugdhulp met verblijf. Het rode percentage geeft weer hoeveel procent van het aantal jeugdigen binnen de gemeenten dit is. Berg en Dal valt op door het hoge percentage. Er wonen relatief veel jeugdigen in instellingen met een voogdijmaatregel in deze gemeente. Daarmee is Berg en Dal financieel verantwoordelijk voor deze jeugdigen. Ook Nijmegen kent een hoger percentage dan de andere gemeenten. Dit percentage is vergelijkbaar met andere steden van dezelfde grootte. Verklaring: stadsproblematiek.

5. Leeftijden

In de grafiek '**leeftijden**' staan de leeftijden van de jeugdigen die gebruik maken van jeugdhulp met verblijf. Verdieping van de cijfers leert ons dat jeugdigen van 12 jaar en ouder, en jongvolwassenen vooral gebruik maken van de zwaardere vormen van verblijf. Jeugdigen jonger dan 12 jaar verblijven vaker (nog) thuis en ontvangen –samen met ouders- (intensieve) ambulante behandeling. Of ze wonen eerder in een gezinsvervangende verblijfsvorm, zoals pleegzorg of een gezinshuis.

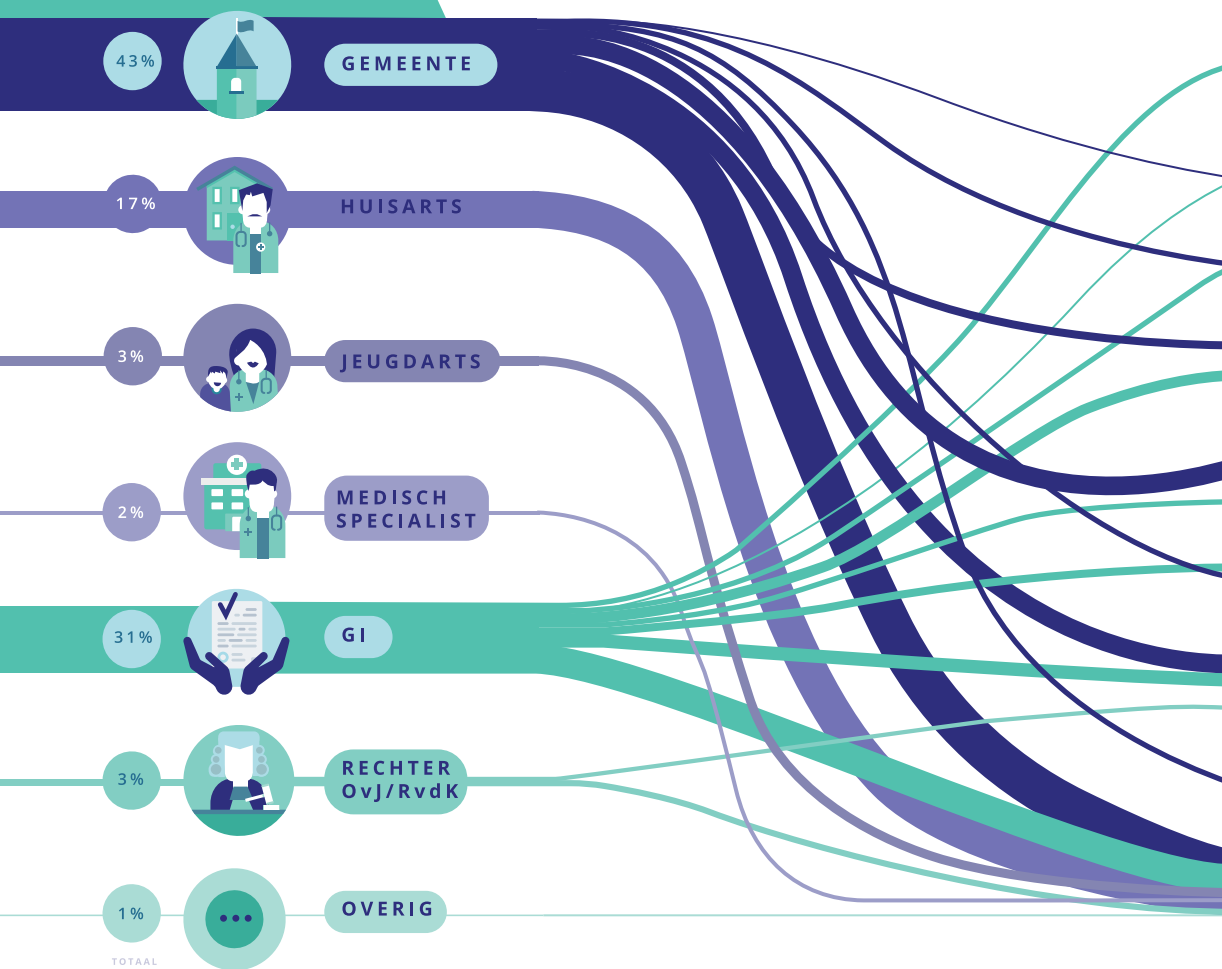
6. Trajectomvang in euro's (€) en dagen

Linksonder in de infographic staat '**trajectomvang in euro's**'. Hier staat weergegeven hoeveel euro's een gemiddeld traject per categorie per jeugdige kost. Met name de trajecten in de 3-leefmilieus en jeugdzorg-plus zijn intensief en daarom kostbaar. De kosten per traject nemen af naarmate de vormen van zorg lichter worden. De grafiek '**gemiddelde trajectomvang in dagen**' laat het aantal dagen zien dat een traject voor een jeugdige gemiddeld duurt. De trajecten in pleegzorg vallen op. De verklaring hiervoor is dat veel jeugdigen tot hun 18^e of 21^e jaar in pleegzorg verblijven. De trajecten binnen de jeugdzorg-plus zijn het kortst en dat is ook wenselijk voor zo'n zware maatregel. De trajecten in de behandelgroepen zijn ook relatief kort. Dat past bij de ambitie: snel behandelen en dan weer terug naar huis. We zien hier verder geen opvallende of afwijkende zaken.

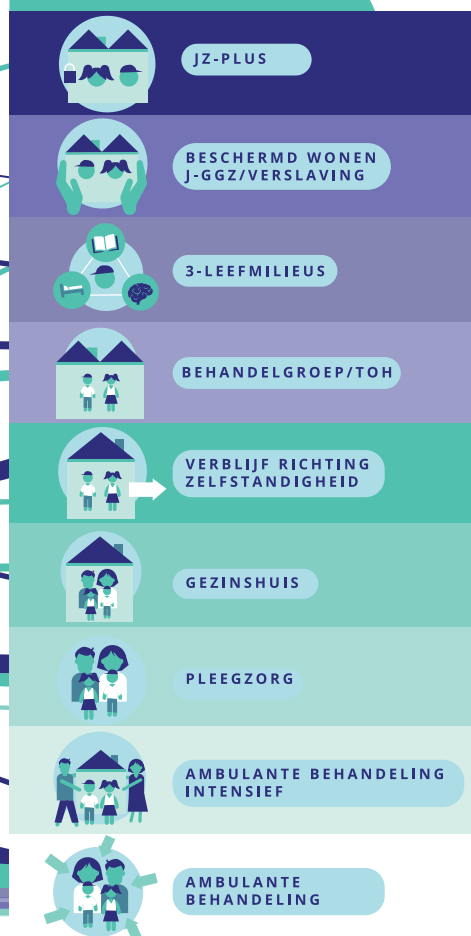
Auteurs: Carlijn van Daal en Annegien Lange

NB: dit is een samenvatting van de totaalrapportage Jeugdhulp met Verblijf (juni 2019) en is deelbaar met belangrijke stakeholders buiten de gemeente. Mocht er behoefte zijn aan nadere duiding of verdieping, of bijv. een mondelinge toelichting in een raadsvergadering: neem gerust contact op met de projectleider van het ROB: m.rademaker@nijmegen.nl.

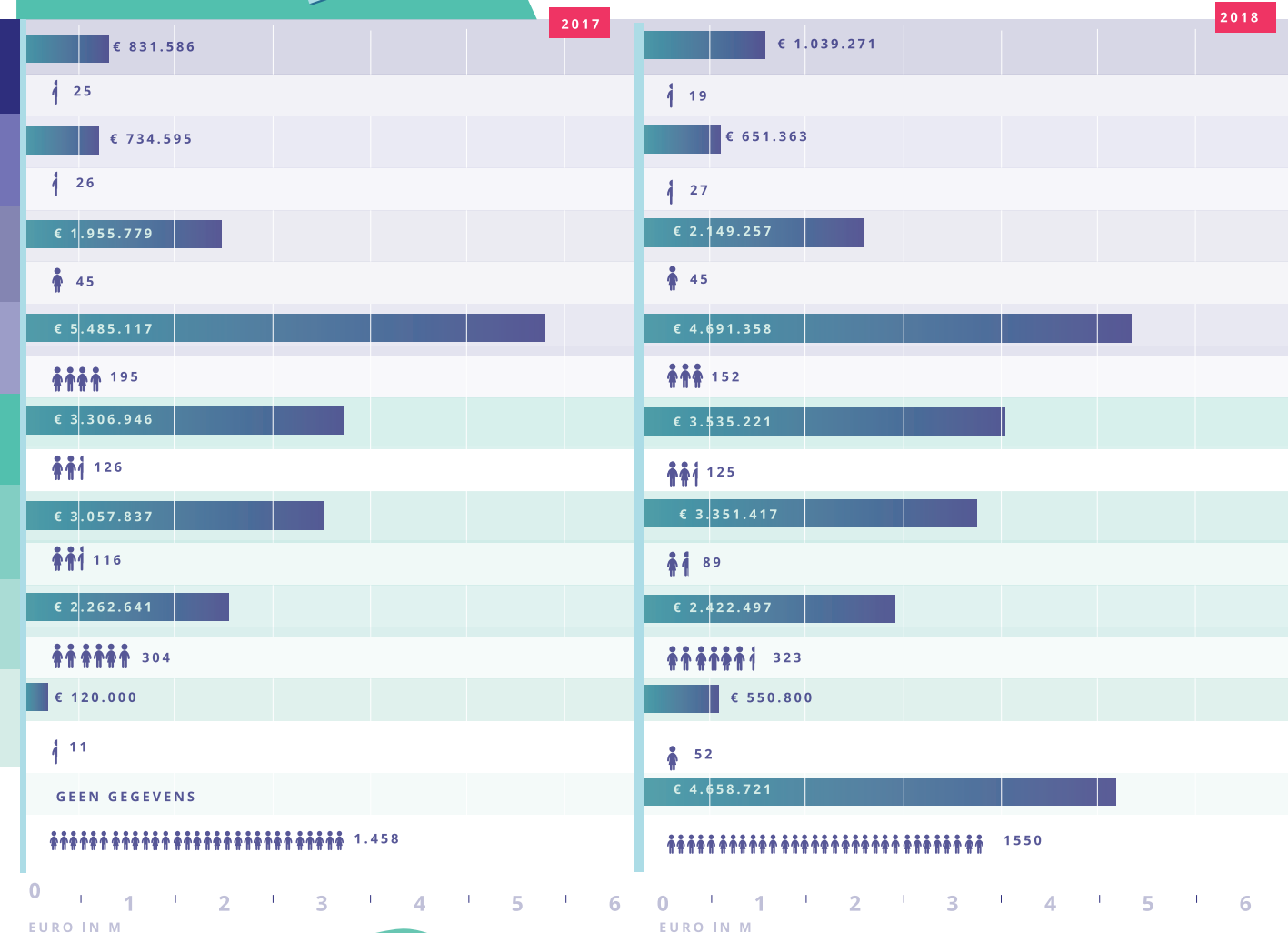
VERWIJZER

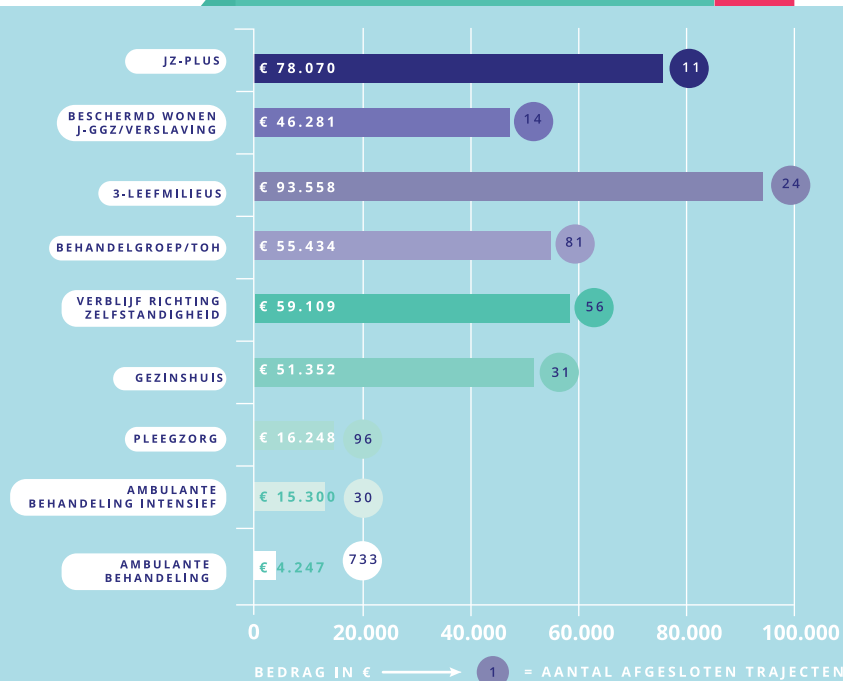
CATEGORIEËN

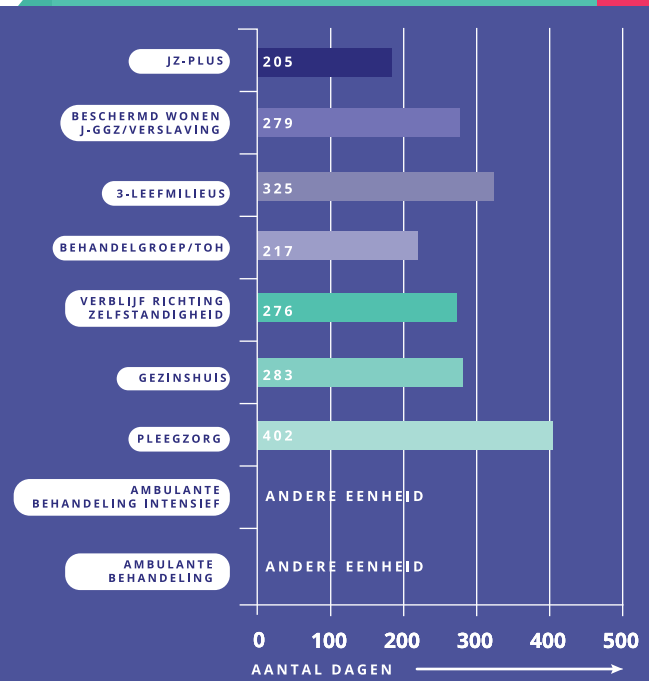
OMVANG IN EN

GEMIDDELDE TRAJECTOMVANG IN € 2018

GEMIDDELDE TRAJECTOMVANG IN DAGEN 2018

LEEFTIJDEN 2018

